

Brochure 'De Open Poort'

De Open Poort

Hendriklaan 1

3481 VR, Harmelen

www.deopenpoortharmelen.nl

Brochure van de Protestantse Gemeente

'De Open Poort' te Harmelen

“Een plek waar je welkom bent, waar je iedereen kent en iedereen jou kent. Een plek waar je veel kunt betekenen als vrijwilliger. Er is ruimte om je uit te kunnen spreken.”

- Recent citaat gemeentelid -

De Open Poort
Hendriklaan 1
3481 VR, Harmelen

www.deopenpoortharmelen.nl

september 2020

1 Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
2 Over onze gemeente De Open Poort	3
2.1 Geschiedenis	3
2.2 Ledental	3
2.3 Karakter van De Open Poort	4
2.4 Eredienst.....	4
2.5 Kerkgebouw	5
3 Organisatie en Activiteiten	5
3.1 Kerkenraad en moderamen	5
3.2 Pastoraat.....	6
3.3 Diaconie	6
3.4 College van Kerkrentmeesters	7
4 Kerkelijk leven.....	7
4.1 Jeugd.....	7
4.2 Ouderen	8
4.3 Twintigers en dertigers	8
Commissies.....	9
4.3.1 Werkgroep Eredienst en Preekvoorziening.....	9
4.3.2 Bloemencommissie “Vergeet mij niet”	9
4.3.3 Grimma contactgroep.....	9
4.3.4 Redactie Meeleven en de websitecommissie	10
4.3.5 Muzikale ondersteuning.....	10
4.3.6 Beamer- en geluidsteam	10
4.3.7 Kosterstaken	10
4.3.8 Kringloopcommissie.....	11
5 Het dorp Harmelen	11
5.1 De burgerlijke gemeente	11
5.2 Interkerkelijke contacten en samenwerking.....	12

Inleiding

Op 1 maart 2020 is onze predikante drs. Hetty Brederoo – Reitsma na ruim zeven jaar vertrokken naar Utrecht. We zijn op zoek naar een nieuwe voorganger voor 0.4 fte. Deze brochure is bestemd voor belangstellenden die overwegen te solliciteren naar deze functie. Het geeft een inzicht in wie we zijn, wat we doen, wat we wensen en wat we te bieden hebben.

Naast veel feitelijke informatie over onze gemeente, zijn ook de meningen van gemeenteleden in deze brochure verwerkt. Eind 2018 en begin 2019 zijn er met 59 betrokken gemeenteleden persoonlijke interviews gehouden. Hierin stond een oriëntatie op de toekomst van onze huidige gemeente centraal. Directe aanleiding voor deze interviews waren de zorgen rond ons kerkgebouw. Verschillende inzichten uit deze interviews zijn verwerkt in deze brochure.

2 Over onze gemeente De Open Poort

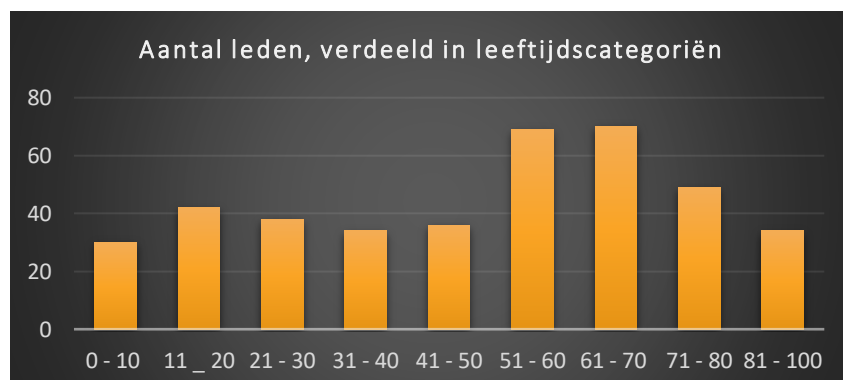
2.1 Geschiedenis

De Protestantse Gemeente De Open Poort heette tot 2005 de Gereformeerde Kerk van Harmelen. We komen voort uit de Doleantie. In 1987 werd het 100-jarig bestaan van de kerk gevierd. Ter gelegenheid daarvan werd een boek uitgegeven, dat de geschiedenis van de kerk beschrijft. Bij de viering van dit jubileum was de gehele gemeente betrokken, mede dankzij het brede scala aan activiteiten zoals een herdenkingsbijeenkomst en een sportavond in de sporthal. In 2012 is het 125 jarig bestaan gevierd in een nostalgische kerkdienst in de stal van familie Fokker aan de Haanwijk.

2.2 Ledental

De Open Poort telt 402 leden: 213 belijdende leden, 161 doopleden en 28 overige leden. De leeftijdsopbouw is als volgt:

Er is sprake van een dalend ledental, maar we prijzen ons gelukkig met het feit dat de laatste jaren een aantal jonge gezinnen met kinderen zich aansloten bij onze gemeente. Deze gezinnen ontmoeten elkaar regelmatig in o.a. gespreksgroepen en we zijn er verheugd over dat deze jonge gemeenteleden ook beschikbaar zijn voor ambtelijke- en vrijwilligerstaken.

2.3 Karakter van De Open Poort

Mission statement:

De Open Poort is een geloofsgemeenschap die naar het voorbeeld van Jezus betrokken wil zijn op elkaar, onze omgeving en de wereld en die ruimte geeft om, met respect voor de traditie, op eigen en eigentijdse wijze het geloof in God beleven.

Het profiel van onze gemeente laat zich het best kenschetsen met kernbegrippen:

- open zoek- en leergemeenschap;
- omzien naar elkaar;
- dialoog en ontmoeting;
- veelheid aan geloofsuitingen;
- veel aandacht voor de liturgische viering;
- actieve vrijwilligers;
- naar buiten treden en open staand naar de wereld.

Wij willen een protestants-christelijke geloofsgemeenschap zijn die gelooft in God en zijn toekomst en die ons continu inspireert, bezielt en voedt. Wij maken deel uit van een eeuwenoude joods-christelijke traditie. De hoofdzaken in ons beleid zijn: Vieren en Eredienst, Geloofsgesprek, Pastoraat en Ontmoeting, Diaconaat en Presentie.

Uit de eerder genoemde enquête blijkt dat onze leden De Open Poort ervaren als een open en betrokken kerkgemeenschap. De waarde van De Open Poort is voor veel van onze leden groot. Grote waardering is er voor de onderlinge betrokkenheid, de erediensten, het pastoraat. Gastvrijheid, hartelijkheid, warmte, betrokkenheid, openheid in combinatie met het elkaar kunnen ontmoeten wordt erg belangrijk gevonden.

Het er zijn voor elkaar is belangrijk. Daarnaast is krijgen van 'voeding' in de dienst ook belangrijk. Positief wordt er gesproken over de warme gemeenschap, de inzet van vrijwilligers, de diversiteit van de diensten. Er kan veel in onze kerk en initiatieven krijgen volop kans.

Er blijken in de praktijk toch nog steeds leden te zijn die zich willen inzetten voor de kerk. Dit gaat vooral op voor taakgerichte vrijwilligerstaken. De invulling van meer bestuurlijke functies wordt wel steeds lastiger.

2.4 Eredienst

De eredienst wordt iedere zondagochtend om 10.00 uur gehouden.

De diensten zijn ook te beluisteren via Kerkomroep of op livestream via de website. Daarnaast zijn er vieringen op Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag, Hemelvaartsdag, Kerstnachtsdienst, Kerstmorgen en Oudejaarsdag. De zondagse erediensten worden gehouden door de eigen predikant en een aantal min of meer vaste gastpredikanten. Een enkele keer per jaar wordt de eredienst ingevuld door gemeenteleden. Op de eerste zondag in september wordt er sinds 4 jaar een openlucht dienst gehouden. Dit aansluitend op de jaarlijkse septembermarkt in Harmelen. De reguliere zondagse erediensten worden in de regel bezocht door 60 a 80 gemeenteleden. Er wordt gewerkt met een standaardliturgie maar er is ook ruimte voor een eigen invulling. Sinds enige jaren prijzen we ons gelukkig met het bestaan van een cantorij en van een combo V!ER.

De cantorij bestaat uit 8 a 10 leden van de gemeente. Het combo V!ER is een band bestaande uit gemeenteleden en betrokken anderen. Maandelijks begeleiden zowel het combo als de cantorij een eredienst.

Door de inzet van cantorij en V!ER ontstaat er een diversiteit van de kerkdiensten. We maken voor de liedkeuze

gebruik van het Nieuwe Liedboek en de liedbundel Hemelhoog.

De Maaltijd van de Heer wordt gevierd in een kring in de regel 6 keer per jaar gehouden. De Maaltijd is toegankelijk voor kinderen en gasten. In de reguliere erediensten is er kindernevendienst. Het aantal deelnemers bedraagt tussen de 2 en 8 leden.

Na iedere eredienst is er koffiedrinken met elkaar. Dit wordt door veel leden van de Open Poort erg op prijs gesteld en biedt voor de predikant een uitgelezen mogelijkheid om feeling te houden met de gemeenteleden.

2.5 Kerkgebouw

We beschikken over een kerkelijk centrum aan de Hendriklaan 1 te Harmelen. Dit gebouw is gebouwd in 1977. Het oude kerkgebouw aan de Dorpsstraat is nu een winkel genoemd: De Woonkerk.

Ons huidige gebouw heeft meerdere mogelijkheden. Naast een kerkzaal, met mogelijkheden tot aanpassing op basis van het aantal aanwezigen, zijn er drie vergaderruimtes, een ontmoetingshal en een (beperkte) keuken. Er is een jeugdruimte. De kerkzaal kent een kerkorgel van de maatschappij Verschueren en een vleugel in bruikleen. Het gebouw heeft een open maar wel gedateerde uitstraling en de kerkzaal heeft, door de carré opstelling, een intiem en betrokken karakter. We beschikken over geavanceerde geluids- en beamer faciliteiten. Er zijn ideeën om het kerkgebouw op te knappen en binnen op te vrolijken. Sinds 2018 hebben we geen eigen betaalde kosten meer. De kostertaken worden bevredigend ingevuld door een groot aantal vrijwilligers.

Tot aan het ontstaan van de vacature is de insteek geweest om, vanwege financiële redenen, afscheid te nemen van ons kerkgebouw. Daarvoor bestaat draagvlak onder de gemeenteleden. Hoewel gemeenteleden het kerkgebouw waarderen en positief beoordelen is er draagvlak om van het gebouw afscheid te nemen. Dit is bevestigd in een druk bezochte gemeente avond in 2019. Zoals iemand zei: *“Waar het om gaat, is dat je de geloofsgebeurtenissen kunt beleven te midden van de gemeenschap waar je deel van uitmaakt. Dat hoeft niet per se in een eigen gebouw te zijn.”*

Er is een onderzoek gedaan naar alternatieven binnen Harmelen voor het houden van de erediensten. Nu is door het ontstaan van de vacature het besluit genomen om de pastorie te verkopen en met de financiële opbrengst het huidige kerkgebouw waar noodzakelijk op te knappen en het zeker nog voor 8 a 10 jaar aan te houden. Daarmee is het afstoten van ons kerkgebouw voorlopig van de baan.

3 Organisatie en Activiteiten

3.1 Kerkenraad en moderamen

Het kerkbestuur wordt gevormd door de kerkenraad bestaande uit: Voorzitter, predikant, scriba, 3 ouderlingen waarvan 1 pastoraal, 1 jeugdouderling en 1 ouderling met speciale opdracht, 4 diakenen en een 2 ouderlingen/kerkrentmeesters. Daarnaast is er 1 diaken met een speciale opdracht, afgevaardigde naar de Classis Utrecht namens de ring Woerden. Uit de kerkenraad is een moderamen samengesteld bestaande uit: voorzitter,

vicevoorzitter, predikant, scriba, 1 lid College van Kerkrentmeesters. Het moderamen bespreekt de lopende zaken en bereidt de kerkenraadsvergaderingen voor. Naast vergaderingen van het moderamen en de kerkenraad vindt er regelmatig commissieoverleg plaats tussen het moderamen en vertegenwoordigers van alle commissies/werkgroepen. Het moderamen vertegenwoordigt “De Open Poort” bij het overleg met de 3 plaatselijke kerken. Het is een uitdaging om voldoende ouderlingen en diakenen te vinden.

3.2 Pastoraat

Het Pastoraal Team bestaat uit de predikant (vacant), de pastoraal ouderling en 6 pastorale teamleden en een diaken. We kennen in onze gemeente 3 vormen van pastoraat:

Onderling pastoraat

Dit ontstaat daar waar mensen elkaar ontmoeten. Dat kan zijn in de kerk bij de koffie, maar ook op straat, in de supermarkt of bij een sportclub. Ook deze gesprekken – bij gemeenteleden, vrienden, bekenden, thuis of bij een toevallige ontmoeting – noemen we pastoraat.

Georganiseerd pastoraat

Dit is altijd de ruggengraat van de kerkelijke organisatie geweest en werd van oudsher verzorgd door ouderlingen, ook in de gemeente van De Open Poort. Doordat het aantal pastoraal ouderlingen steeds meer is afgenomen wordt georganiseerd bezoekwerk nu gedaan door 1 pastoraal ouderling en door vrijwillige pastorale medewerkers. Samen met de predikant en de pastorale ouderling vormen zij het Pastorale Team dat in onderling overleg het bezoekwerk coördineert, prioriteiten stelt en ervaringen in het bezoekwerk met elkaar bespreekt. Eens in de twee maanden vergaderen zij waarbij ook een diaken aanwezig is. Ook de diaconie heeft gedeeltelijk pastorale taken op zich genomen en organiseert verjaardagskaarten voor oudere gemeenteleden.

Bijzonder pastoraat

Bijzonder pastoraat vindt plaats bij zich plotseling voordoende omstandigheden; bij pastorale nood, bij ernstige ziekte of sterfgevallen, maar ook bij vreugdevolle momenten als een geboorte en een huwelijk. Meestal wordt dit werk gedaan door de predikant en/of de pastorale ouderling. De uitdaging voor onze gemeente zal ook in de komende jaren zijn om deze drie vormen van pastoraat meer op elkaar te betrekken en vloeiend in elkaar te laten overlopen en de rollen en functies te vervullen.

3.3 Diaconie

De diakenen zijn verantwoordelijk voor het inzamelen van de gaven en het besteden van de gaven voor diaconie en ZWO. Zij ondersteunen hiermee plaatselijke, landelijke en wereld diaconale projecten meestal van Kerk in Actie. Gemeenteleden worden betrokken bij het selecteren van diaconale doelen. Ook de zorgen en financiële problemen van de individuele mens vallen onder de verantwoordelijkheid van de diaconie. Het is de opdracht van de diakenen om de gemeente toe te rusten tot het vervullen van haar diaconale roeping. De diaconie organiseert jaarlijks een Wereldmaaltijd rond de Wereld Voedsel dag in oktober. De netto opbrengst

komt ten goede aan een diaconaal doel.

Elk jaar wordt een diaconaal doel gekozen voor de collecten bij de Maaltijd van de Heer (Avondmaalscollecten). Ook wordt bij de viering van de Maaltijd van de Heer een inzameling gehouden van producten voor de Voedselbank in Woerden. De diaconie is ook verantwoordelijk voor het bezorgen van de verjaardagskaarten bij oudere gemeenteleden en de felicitatiekaarten bij gemeenteleden, die een huwelijksjubileum vieren.

In samenwerking met de Caritas werkgroep van de R. K. Geloofsgemeenschap H. Bavo en de Diaconie van de Hervormde Gemeente worden de acties op de septembermarkt en de Kerstpakketten- en Boodschappenpakkettenactie georganiseerd en het doel voor de Kerstcollecte wordt gezamenlijk bepaald.

Voor gemeenteleden, die hulp nodig hebben bij praktische zaken zoals kleine reparaties, het invullen van formulieren e. d. is het mogelijk om een beroep te doen op de diakenen. Ook bij vragen op financieel en/of sociaal gebied kunnen de diakenen mogelijk van dienst zijn.

Onze diaconie is vertegenwoordigd in de Commissie Diaconie van de Raad van Kerken in Woerden en participeert in de Stichting JOAC [Inloophuis 't Centrum Woerden]. ZWO staat voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking. ZWO is een onderdeel van de Diaconie. De penningmeester van de diaconie is ook verantwoordelijk voor de financiën van de ZWO. Twee gemeenteleden ondersteunen de diaconie bij het organiseren van de Wereldmaaltijd. Momenteel zijn er vier enthousiaste diakenen.

3.4 College van Kerkrentmeesters

Het College van Kerkrentmeesters (CvK) werkt aan zijn taak: zorgen voor een goed beheer van de gelden en goederen van de kerk. Daarnaast vallen de werkzaamheden van het beheer van het kerkelijk bureau onder de supervisie van het CvK.

Het college bestaat uit 6 personen met verschillende disciplines. Voor een goed financieel beheer is het belangrijk dat de inkomsten en uitgaven van de Open Poort met elkaar in evenwicht zijn. Verreweg de grootste bron van inkomsten zijn de vrijwillige bijdragen van de kerkleden. Jaarlijks hoogtepunt in de werkzaamheden van het CvK is dan ook de actie Kerkbalans, die ieder jaar in de maand januari wordt gehouden. De goederen van de kerk bestaan uit het kerkgebouw met zijn orgel en overige inventaris. Het gebouw is ruim veertig jaar oud en vergt regelmatig onderhoud. Er bestaan plannen om het gebouw op te knappen. Voor uitgaven aan onderhoud is geld gereserveerd in een onderhoudsfonds. Waar mogelijk vindt onderhoud plaats door zelfwerkzaamheid, onder meer op de jaarlijkse klusdag. Daarnaast levert de kringloopcommissie (zie elders in deze brochure) regelmatig een bijdrage ten behoeve van het onderhoud van kerk.

Op dit moment staat onze gemeente onder toezicht van de CCBB vanwege de zwakke financiële situatie. De verwachting is dat dit toezicht binnenkort komt te vervallen. Met de verkoop van de pastorie en de aanwezige reserves is de financiële basis van onze kerk de komende jaren gegarandeerd.

4 Kerkelijk leven

4.1 Jeugd

Crèche

Op zondagochtend tijdens de eredienst, is er opvang voor de allerkleinsten van 0-4 jaar. Aan het eind van de dienst worden de kinderen door de ouders opgehaald (tijdens de collecte) zodat zij de zegen meekrijgen.

Kindernevendienst

Iedere zondag (m.u.v. de zomervakantie) is er kindernevendienst voor kinderen van groep 1 t/m 8. Voor de Schriftlezingen is er een moment voor de kinderen waarbij de lezing van de kindernevendienst wordt ingeleid en een kinderlied gezongen. Hierna gaan de kinderen de kerk uit en na het lied na de verkondiging komen ze weer terug. Meestal horen zij hetzelfde verhaal als in de kerkzaal, maar dan in voor hen toegankelijke taal en met een leuke verwerking.

Er wordt gebruik gemaakt van de methode *Bijbel Basics*. Tijdens de Adventsperiode en de Veertigdagentijd wordt er afgeweken van de methode en het kinderlied en voor een project en projectlied gekozen. De introductie vindt elke keer plaats in de kerkzaal, waarna de kinderen naar hun eigen ruimte gaan.

Portal

Eens per maand is er een nevendienst voor jongeren vanaf 12 jaar. Daarnaast wordt er aan activiteiten deelgenomen als Sirkelslag Young.

Catechese

We kennen geen georganiseerde catechese. Mochten er leden zijn die behoefte hebben aan het doen van Openbare Belijdenis van het geloof dan wordt er maatwerk gedaan.

Samenwerking basisschool

Twee keer per jaar wordt er met basisschool 'De Fontein' aandacht besteed aan een Bijbels thema op de school en in de beide kerken. Dit wordt afgesloten met een kerk-en-school dienst. Ook is er een startbijeenkomst om een zegen te vragen over het nieuwe schooljaar.

De predikant verzorgt samen met de predikant van de Hervormde Gemeente met enige regelmaat gastlessen op deze basisschool.

4.2 Ouderen

Samen met de Hervormde Gemeente worden er per jaar circa 3 bejaardenmiddagen georganiseerd. Bij de organisatie en uitvoering zijn de predikant, de ouderling en de wijkdiaken betrokken. De organisatie is in handen van een commissie bestaande uit leden van de beide gemeenten.

In het woonzorgcentrum "Gaza" wordt elke week een weeksluiting gehouden, verzorgd door gemeenteleden uit de beide protestantse gemeenten. Twee keer per jaar wordt hier de Maaltijd van de Heer gevierd, waarin de Hervormde dan wel de predikant van De Open Poort voorgaat. In Harmelen is er een groot en nieuw Zorgcentrum De Vijverhof van de Stichting Rijnhoven gevestigd waar psychogeriatrische en somatische cliënten wonen. In de Vijverhof worden op zondag diensten gehouden waarin gemeenteleden en predikanten uit beide protestantse gemeenten voorgaan. Hieraan werken zeker 50 vrijwilligers uit de beide gemeenten mee, deels voorgangers maar vooral ook ondersteunende vrijwilligers voor de opbouw van de kerkzaal, het halen en brengen van kerkgangers. De dienst wordt muzikaal ondersteund.

Op zaterdag vinden de R.K. diensten plaats. Regelmatig is er overleg tussen de leiding van het zorgcentrum en de groep vrijwilligers: lekenvoorgangers, organisten, mensen die de cliënten ophalen voor de diensten en mensen die éénmaal per week Bijbellezende enz. Twee maal per jaar is er in de Vijverhof een Avondmaalsviering, 1 keer door de voorganger van De Open Poort en 1 keer door een gastpredikant.

4.3 Twintigers en dertigers

Er is sinds enkele jaren weer een nieuwe groep twintigers en dertigers die onze gemeente weten te vinden en actief betrokken zijn geraakt. Zij komen maandelijks bij elkaar in twee verschillende huisgroepen. In deze groepen doen ze Bijbelstudie en bidden voor elkaar.

We zijn erg blij dat deze groep; het geeft frisse energie en nieuwe initiatieven. Zo wordt eens per jaar een hele dienst door deze groep geleid, waarbij de gebruikelijke liturgie even aan de kant wordt geschoven, en nieuwe manieren van samen leren en vieren ontstaan. en helpen leden ook op individuele basis bij andere activiteiten: kindernevendienst, diaconie, kerkenraad etc. Voor veel gemeenteleden is de komst van deze groep reden om weer met goede moed naar een toekomst van onze gemeente uit te kijken.

Commissies

4.3.1 Werkgroep Eredienst en Preekvoorziening

De Open Poort biedt ruimte aan vele ideeën en opvattingen. In de eredienst streven we naar verbindingen tussen schijnbaar tegengestelde ideeën of benaderingen. Uiteindelijk komt dit samen in een doel dat zich het beste laat omschrijven als 'het beleven van het geloof in God'. Ieder op onze eigen wijze, ieder met zijn of haar eigen opvoeding en achtergrond, jong en oud. We noemen dit verbindend vieren.

We proberen in onze erediensten de tradities te behouden en tevens nieuwe moderne vormen te introduceren. Op deze manier willen we de erediensten voor de hele gemeente toegankelijk houden. De werkgroep eredienst houdt zich bezig met de vormgeving van de erediensten, met name de bijzondere diensten rond Kerst (de Kerstnachtdienst) en Pasen (de diensten in de Stille Week). Tijdens de dienst van de laatste zondag van het kerkelijk jaar worden de overleden gemeenteleden herdacht en wordt er stilgestaan bij de gedoopte kinderen van het afgelopen jaar.

De commissie zoekt voor de bijzondere diensten, maar ook door het jaar heen, naar muzikale aanvulling van de diensten: koren, muzikanten en solisten worden uitgenodigd om onze vieringen te omlijsten.

In de Stille Week zijn er diensten op Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag en op de Paasmorgen. Afhankelijk van de dag is deze viering sober, stil of juist uitbundig.

Ook aan de Kerstnachtdienst en de Kerstmorgendienst geven wij extra aandacht: wordt er enerzijds zorg gedragen voor het aankleden van de kerk, anderzijds proberen wij de liturgie ook feestelijk en sfeervol te laten zijn. Bij dit alles is het uitgangspunt gemeenteleden zoveel mogelijk te betrekken in het creatieve proces van vorm en inhoud geven aan de vieringen. Ook is er overleg met de werkgroep over de inzet van het combo Vier en de Cantorij in de diensten.

Er is een gedenkhoek ingericht in onze kerk. Daar brandt altijd een kaars bij het gedachtenisboek: het boek waarin overleden gemeenteleden worden herdacht. Bij zorgen en verdriet biedt de gedenkhoek de ruimte om een kaarsje aan te steken en stil te zijn; stil te staan bij waar het hart vol van is. In deze gedenkhoek ligt ook het doopboek. In dit boek worden de namen van onze dopelingen en de datum van doop opgeschreven. De werkgroep bestaat uit de predikant en vier leden.

Een ad hoc werkgroep organiseert sinds 4 jaar een openlucht kerkdienst begin september.

4.3.2 Bloemencommissie "Vergeet mij niet"

De bloemencommissie zorgt ervoor dat er tijdens de kerkdiensten bloemen in de kerk staan. Na de dienst worden de bloemen als groet gebracht bij een gemeentelid. In de adventsperiode en in de 40-dagentijd wordt aangesloten bij het project van de kindernevendienst met een liturgisch bloemstuk.

4.3.3 Grimma contactgroep

In 1978 werd vanuit een diaconaal project de wens geuit een partnerschap aan te gaan met een kerkelijke gemeente achter het IJzeren Gordijn. Er werd contact gelegd met de Evangelisch Lutherische Gemeinde in Grimma in het oostelijk deel van Duitsland (voormalige DDR). De officiële start van het partnerschap was in september

1979, toen zes gemeenteleden van de Open Poort op bezoek gingen in Grimma. Voor de 'Wende' in 1989 waren de contacten in het kader van vredeswerk. Na de val van de muur in november 1989 (de Wende) brak een nieuw tijdperk aan. Het werd mogelijk, dat gemeenteleden uit Grimma bij ons op bezoek kwamen. De eerste groep kwam in september 1990. De contacten werden anders.

Nu is het een contact met een Duitse gemeente, waar je net zo gemakkelijk naar toe gaat als naar iedere andere plaats in Europa. Toch is het belangrijk, om de vriendschappen, die in de loop van de jaren zijn ontstaan, te onderhouden. Ook in deze tijd kunnen wij als gemeenten, die een verschillende achtergrond hebben, van elkaar leren en elkaar bemoedigen.

De contacten krijgen gestalte door het jaarlijkse gemeentebezoek. Het ene jaar komen mensen uit Grimma naar Harmelen en het andere jaar gaan Harmelense gemeenteleden naar Grimma. Zo'n reis duurt meestal vier dagen. Er valt altijd een zondag in, zodat de kerkdienst samen gevierd kan worden. Verder worden er rond het Kerstfeest en de jaarwisseling groeten uitgewisseld, informeren we elkaar over belangrijke gebeurtenissen in onze gemeenten en zijn er ook privé contacten.

4.3.4 Redactie Meeleven en de websitecommissie

Iedere 3-5 weken verschijnt het blad Meeleven. Hierin worden de komende diensten vermeld en verschijnen o.a. artikelen van de predikant, de kerkenraad, College van Kerkrentmeesters, jeugdactiviteiten. De doelgroep zijn de leden van de Open Poort (gratis) en belangstellenden (tegen betaling). Een paar gemeenteleden houdt zich bezig met het actualiseren van de website en Facebook pagina van onze gemeente.

4.3.5 Muzikale ondersteuning

De Open Poort heeft momenteel de beschikking over 4 vaste organisten die bij toerbeurt de diensten muzikaal ondersteunen, afwisselend op orgel en op piano. Het is een uitdaging deze groep op peil te houden.

Sinds twee jaar zijn er ook een cantorij en een combo, die om beurten twee diensten in de maand muzikaal ondersteunen.

4.3.6 Beamer- en geluidsteam

Het gebruik van de beamer in de eredienst is langzamerhand een vast en onmisbaar onderdeel daarvan geworden. Deze activiteit gebeurt ter ondersteuning van de erediensten. Het gebruik van de beamer in de eredienst wordt mogelijk gemaakt door een groep vrijwilligers (het beamerteam, bestaat uit 6 personen), die elke week de liturgie presentatie mogelijk maken. Daarnaast bestaat een geluidsteam van 5 personen, die de techniek iedere dienst ondersteunt.

4.3.7 Kosterstaken

De Open Poort heeft sedert twee jaar geen betaalde koster meer. Er is een coördinator en de diverse taken worden door aparte groepen gedaan. Onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad worden alle kosterstaken uitgevoerd door gemeenteleden. Dit loopt goed.

Gemeenteleden verzorgen ook het wekelijks koffiedrinken. Het kerkgebouw is ook tegen betaling te huur voor leden en niet leden en er zijn beperkte cateringmogelijkheden. Er zijn groepen vrijwilligers beschikbaar voor het verzorgen van koffie na de kerkdiensten, schoonmaken van het kerkgebouw en het faciliteren van begrafenisdiensten en bijeenkomsten in de kerk.

4.3.8 Kringloopcommissie

De Kringloopcommissie is een initiatief van een aantal gemeenteleden om gelden te verwerven door verkoop van tweedehands goederen ten behoeve van het onderhoud van het eigen kerkgebouw en incidenteel goede doelen. Jaarlijks hoogtepunt is de grote verkoop van spullen tijdens de Septembermarkt in Harmelen.

5 Het dorp Harmelen

5.1 De burgerlijke gemeente

Harmelen, of vroeger Hermelen, is van oudsher een agrarisch dorp.

Rondom de Oude Rijn woonden aan het eind van de middeleeuwen veel boeren die koeien en varkens hielden, graan verbouwden, boomgaarden bezaten en andere agrarische activiteiten verrichtten. In Harmelen werd zelfs eigen bier gemaakt. Voor de reformatie, voor de 16e eeuw dus, was in Harmelen het commandeurschap van St. Jan van de Maltheser Orde gevestigd. In de middeleeuwen trad de commandeur ook op als pastoor van de kerkelijke gemeente, die in het gebouw dat nu Nederlands Hervormde Kerk is, was gezeteld. Deze kerk werd in de 14e of 15e eeuw al gebouwd. Nadat de Staten van Utrecht in 1581 de R.K. godsdienst hadden verboden, is deze oude parochiekerk door de gereformeerden in gebruik genomen.

De Rooms-katholieken hebben in 1795 een eigen parochie gesticht. Deze parochiekerk staat nu aan De Joncheerelaan. Een kasteel heeft Harmelen ook gekend: het Huis te Harmelen, dat uit de middeleeuwen dateert. Dit kasteel is echter verleden tijd. Aan het begin van de vorige eeuw is het gesloopt en er is nu een nieuw "eenvoudig" huis opgericht.

Harmelen is per 1 januari 2001 opgehouden een zelfstandige gemeente te zijn. Sedert die datum maakt Harmelen deel uit van de gemeente Woerden, welke al bestond uit Woerden, Kamerik en Zegveld. Het dorp met ruim 8100 inwoners, is gelegen tussen Utrecht en Woerden welke beide steden goede verbindingen naar alle delen van het land hebben.

De oude gemeente bestond uit het dorp Harmelen en een aantal buurtschappen: Reijerscop, Gerverscop, Harmelerwaard, Breudijk, Haanwijk, Utrechtsestraatweg

en Leidsestraatweg. Tezamen hebben zij een oppervlakte van 2400 hectare.

Vanaf de zestiger jaren ontwikkelt Harmelen zich steeds meer als een forensendorp; veel inwoners werken in Woerden, Utrecht enz. Dit is vooral mogelijk door nieuwbouw in een aantal wijken van het dorp. Daarnaast heeft Harmelen ook een bedrijventerrein, de Putkop, dat in de buurt van de spoorlijn Utrecht-Woerden ligt. Harmelen kent nog steeds meer dan 100 boerderijen en een aantal tuindersbedrijven.

Het weidse polderlandschap in het zuiden, de boomgaarden en resten van bossen in het noorden, versterken het landelijke karakter van de gemeente. En ook is er een vrij toegankelijk natuurgebied, het Vijverbos. Dit terrein wordt beheerd door de Stichting "Het Utrechts Landschap". Het bos is in de 18e eeuw ontstaan doordat men langs de oevers van de Oude Rijn op veel plaatsen klei af ging graven ten behoeve van de baksteen- en dakpannenindustrie. Na dit afgraven gebeurde het dichtmaken van de ontstane gaten vaak onvoldoende, maar ook bleken sommige dichtgemaakte gaten te laag te liggen om er een weide van te maken. Zo werd er dan ook veel bos aangeplant. Doordat de grondwaterstand in het Vijverbos hoog is, kan er nu nog steeds bos worden

aangetroffen.

Het basis voorzieningenniveau van Harmelen is redelijk uitgebreid. Er zijn twee supermarkten, slaggers en een warme bakker. Verder zijn er 4 basisscholen, waarvan 3 in een gezamenlijk gebouw tegenover ons kerkgebouw. Eén van de basisscholen is protestants-christelijk, en daar werken we dan ook regelmatig mee samen.

Daarnaast zijn er peuterspeelzalen, een kinderdagverblijf, een sporthal, tennis- en sportvelden (voetbal, korfbal en atletiek), een heel mooi instructiebad, openbare bibliotheek gevestigd in een Dorpshuis. Harmelen kent een rijk scala aan verenigingen en clubs, waar veel inwoners als vrijwilligers menig uurtje insteken.

Harmelen kent goede busverbindingen richting Woerden en Utrecht.

Harmelen heeft een plek in het nationale geheugen door de treinramp in 1962 waarbij 93 mensen omkwamen. Sinds 2012 is er in de nabijheid van het ongeluk een monument opgezet.

5.2 Interkerkelijke contacten en samenwerking

Harmelen kent drie kerkgenootschappen. De Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap H. Bavo. Een grote en actieve parochie met de nodige activiteiten. In Harmelen kennen we ook een grote carnavalsoptocht.

Daarnaast is er de Hervormde Gemeente van gereformeerde bonds-/confessionele signatuur. Hoewel we beide deel uitmaken van de Protestantse Kerk in Nederland is er geen mogelijkheid tot gestructureerde samenwerking. Daarvoor zijn er te grote verschillen in inhoud en cultuur, bijv. over vrouwen in het ambt, gebruik van Bijbelvertalingen etc.

Als drie kerkgenootschappen werken we samen rondom de 4 mei herdenking een gezamenlijke huis-aan-huis kerstfolder voor alle bewoners in Harmelen. Diaconieën organiseren de jaarlijkse activiteit op de Septembermarkt en het maken van kerstpakketten en meedoen aan zegelacties bij supermarkten.

De Hervormde Gemeente en De Open Poort werken samen als het gaat om activiteiten in Woonzorgcentrum Gaza en het Zorgcentrum de Vijverhof en voor het houden van jaarlijkse seniorenmiddagen. Daarnaast wordt er een gezamenlijke startdienst gehouden met de Protestantse basisschool De Fontein en de voorbereiding van de jaarlijkse diensten in de afzonderlijke kerken in het kader van 'School en Kerk'. De contacten zijn gericht op samenwerking op die vlakken en verdieping van het geloofsgesprek. Ze verlopen in een collegiale sfeer. Twee keer per jaar is er overleg tussen de beide moderamina.

